

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(93) 456 def.

Brussel, 10 november 1993

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES PARLEMENT

**OVER HET TAALGEBRUIK TER VOORLICHTING VAN DE CONSUMENTEN
IN DE GEMEENSCHAP**

MEDEDELING
VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET PARLEMENT
OVER HET TAALGEBRUIK TER VOORLICHTING VAN DE CONSUMENTEN
IN DE GEMEENSCHAP

1. De consumenten hebben recht op voorlichting over de kwaliteiten en de kenmerken van de aangeboden producten en diensten. In de praktijk betekent dit dat de essentiële gegevens voor de consumenten gemakkelijk toegankelijk moeten zijn. In dit verband is de vraag in welke taal deze inlichtingen worden verstrekt, van doorslaggevend belang.
2. Eerst moet worden benadrukt dat de Commissie van mening is dat de taalregelgeving, krachtens het subsidiariteitsbeginsel, vanzelfsprekend onder de bevoegdheid van de Lid-Staten valt. Deze mededeling heeft geenszins tot doel communautaire initiatieven op stapel te zetten die een inbreuk op deze bevoegdheid van de Lid-Staten zouden maken. Integendeel: het doel is een overzicht van de bestaande bepalingen op te stellen en mogelijke oplossingen voor te stellen om, na overleg, de voorlichting van de consumenten in het kader van de interne markt te verbeteren en tegelijkertijd de bevoegdheid van de Lid-Staten inzake taalgebruik ten volle te handhaven.
3. Zowel de communautaire als de nationale regelgeving bevatten bepalingen die taalvereisten opleggen voor het op de markt brengen van goederen en diensten die aan de consumenten worden aangeboden.
4. De taalkundige formuleringen waarvan sprake is, zijn die welke tot de eindverbruiker van het betrokken produkt of de betrokken dienst zijn gericht: het betreft derhalve niet alleen de etikettering, maar ook de overige vermeldingen zoals de gebruiksaanwijzing, de montage-instructies, de voorzorgen bij gebruik en alle waarschuwingen ter informatie van de eindgebruiker van het produkt of de dienst.
5. Evenals bij de andere Instellingen is bij de Commissie een aantal gevallen aanhangig gemaakt waarin de taalkundige formuleringen uitvoeringsmoeilijkheden veroorzaken en zelfs de inhoud van de voor de consument bestemde informatie aanzienlijk kunnen verminken. Dergelijke gevallen zijn in het bijzonder zorgwekkend wanneer de gezondheid en de veiligheid van de consumenten daardoor op het spel worden gezet, hetgeen kan voorkomen wanneer de consumenten de aan hen gerichte boodschap niet begrijpen.
6. Tijdens zijn 1644e vergadering, op 2 maart 1993, heeft de Raad de Commissie gevraagd de kwestie van het taalgebruik, met name met betrekking tot de etikettering van de aan de consumenten aangeboden producten, met bijzondere aandacht te onderzoeken.

7. De Commissie heeft hierover een onderzoek laten uitvoeren, met als doelstellingen:
- een inventaris op te maken van de communautaire regelgeving over taalvereisten met betrekking tot consumentenvoorlichting alsmede van de teksten voor de omzetting daarvan in de Lid-Staten, zulks op basis van de effectieve wetgeving, jurisprudentie en praktijken;
  - na te gaan welke andere in de Lid-Staten geldende teksten eveneens de aan de consumenten verstrekte informatie betreffen en vereisten inzake taalgebruik omvatten;
  - een inventaris op te stellen van de hangende problemen op taalkundig gebied vanuit het tweeledige oogpunt van het verkeer van goederen en de consumentenvoorlichting in de interne markt;
8. Een dergelijke analyse is nodig gebleken om na te gaan welke overblijvende belemmeringen de goede werking van de interne markt en de bescherming van de consumenten zouden kunnen schaden. Er bestaat namelijk een verband tussen de toegenomen uitwisseling van produkten en diensten en de legitieme verwachtingen van de consumenten in de Gemeenschap aangezien de verdieping van de grote Europese markt in het dagelijks leven van de consumenten tot uiting zal komen in de vorm van concrete voordelen.

In het tweede driejarig actieplan "De interne markt ten dienste van de consumenten stellen", dat onlangs door de Commissie is goedgekeurd¹, wordt in dat verband een verdere integratie van het consumentenbeleid in de andere communautaire beleidslijnen voorgesteld. Bovendien bepaalt artikel 129A van het Verdrag betreffende de Europese Unie: "De Gemeenschap draagt bij tot de verwezenlijking van een hoog niveau van consumentenbescherming."

9. Deze mededeling heeft tot doel de Instellingen in te lichten. Eerst wordt een overzicht van de geldende communautaire en nationale wetgeving gegeven; vervolgens worden de moeilijkheden van de daaruit voortvloeiende situatie geanalyseerd en wordt een aantal krachtlijnen voor de toekomst voorgesteld.

I DE BESTAANDE REGELGEVING

A. Het Gemeenschapsrecht

10. De bepalingen van het geldende Gemeenschapsrecht met betrekking tot het gebruik van talen in het contact met de consument worden gekenmerkt door een grote verscheidenheid van formules. In enkele tientallen teksten wordt het taalgebruik voor de betrekkingen met de consument rechtstreeks of indirect behandeld, wanneer het volgens de communautaire wetgever nodig was de consumentenvoorlichting aan regels

---

¹ COM(93) 378 def van 28 juli 1993

te binden. Zo zijn, naargelang de behandelde onderwerpen en de beoogde doelstellingen, al dan niet taalvereisten opgenomen.

Onderzoek van deze teksten toont aan dat de gebruikte formuleringen niet eenvormig zijn. Dat blijkt uit de volgende voorbeelden.

11. De communautaire wetgever heeft formules opgesteld:

- waarin expliciet in verwijzingen naar het taalgebruik is voorzien; in dat geval is bijvoorbeeld gekozen voor:
  - één of meer officiële talen van de Gemeenschap, zodat de eindverbruiker de aanduidingen gemakkelijk kan begrijpen, voor wijn²;
  - de taal of talen van het land waarin het produkt op de markt wordt gebracht, voor de etikettering van geneesmiddelen voor menselijk gebruik³
  - de taal of talen van het land waarin het produkt wordt verkocht, voor de etikettering van tabaksprodukten⁴;
- om de Lid-Staten te verplichten regels op te stellen; dat is het geval voor de etikettering van levensmiddelen⁵ en de voedingswaarde-etikettering van levensmiddelen⁶, die in een voor de gebruiker "gemakkelijk te begrijpen" taal moeten zijn gesteld;
- die de Lid-Staten de mogelijkheid bieden om met behulp van zeer uiteenlopende vooraf vastgelegde formules taalvereisten op te leggen, bijvoorbeeld:
  - de nationale taal van het land van verbruik, voor textielbenamingen⁷ of voor de veiligheid van speelgoed⁸;
  - de officiële taal/talen van het land van verbruik, voor gevaarlijke preparaten⁹

---

² Verordening 2392/89, PB nr. L 232 van 09.08.1989

³ Richtlijn 92/27, PB nr. L 113 van 30.04.1992

⁴ Richtlijn 92/41, PB nr. L 158 van 11.06.1992

⁵ Richtlijn 79/112, PB nr. L 33 van 8.02.1979

⁶ Richtlijn 90/496, PB nr. L 276 van 6.10.1990

⁷ Richtlijn 71/307, PB nr. L 185 van 16.10.1971

⁸ Richtlijn 88/378, PB nr. L 187 van 16.07.1988

⁹ Richtlijn 88/379, PB nr. L 187 van 16.07.1988

- de officiële of nationale taal/talen van het land van verbruik, voor cosmetische produkten¹⁰;
  - waarin het vraagstuk van de taal niet expliciet wordt behandeld, bijvoorbeeld inzake misleidende reclame¹¹, aansprakelijkheid voor produkten met gebreken¹², consumentenkrediet¹³, pakketreizen¹⁴ of oneerlijke bedingen¹⁵.
12. In het algemeen leidt deze analyse van de behandeling van het taalvraagstuk in de communautaire regelgeving tot verscheidene vaststellingen:
- vanuit het standpunt van de consument of de eindverbruiker lijkt er geen uniforme noch systematische aanpak te zijn gevolgd om het belang van het taalcriterium voor de verspreiding van de informatie te evalueren;
  - de waaier van criteria die voor de taalkundige verwijzingen in de richtlijnen zijn gekozen, is niet ingeperkt telkens wanneer dat mogelijk was. Niettemin is in de richtlijnen voor technische harmonisatie volgens de "nieuwe aanpak" voor bepaalde industriële produkten duidelijk een inspanning geleverd om de aanpak van het onderwerp te uniformiseren;
  - wanneer naar begrippen of criteria wordt verwezen, worden deze op geen enkele manier gedefinieerd, hetgeen tot interpretatieproblemen kan leiden, met name wanneer het over een door de consument "gemakkelijk te begrijpen taal" gaat;
13. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is slechts in weinige gevallen gevraagd specifiek uitspraak te doen over de taalvereisten met het oog op de voorlichting van de consumenten.
- In zijn arrest van 7 maart 1990 – GB-INNO-BM tegen Confédération du commerce luxembourgeois¹⁶ – heeft het Hof bevestigd dat consumentenvoorlichting "één van de belangrijkste vereisten" van het communautair recht inzake consumentenbescherming is en de nadruk gelegd op het belang van de etikettering van de produkten om aan deze vereiste te voldoen.

---

¹⁰ Richtlijn 76/768, PB nr. L 262 van 27.09.1976

¹¹ Richtlijn 84/450, PB nr. L 250 van 10.09.1984

¹² Richtlijn 85/374, PB nr. L 210 van 7.08.1985

¹³ Richtlijn 87/102, PB nr. L 42 van 12.02.1987

¹⁴ Richtlijn 90/314, PB nr. L 158 van 23.06.1990

¹⁵ Richtlijn 93/13, PB nr. L 95 van 21.04.1993

¹⁶ Zaak C.362/88

- Verder zij gewezen op drie arresten van 26 februari 1991 in de zaken Commissie tegen Frankrijk, Commissie tegen Italië en Commissie tegen Griekenland¹⁷. Hierin wijst het Hof erop dat de beperkingen van de toegang tot het beroep van toeristische gids voor de toeristen het nadeel met zich zouden kunnen brengen dat zij niet over een gids kunnen beschikken die met hun taal, hun belangstelling en hun specifieke verwachtingen vertrouwd is.

Hoewel het Hof nog niet is geraadpleegd over de verenigbaarheid van een taalstelsel met de in het Verdrag vastgestelde regels betreffende het vrije verkeer van diensten, is het wel gevraagd uitspraak te doen in het geval van levensmiddelen.

- In zijn arrest van 18 juni 1991 in de zaak Piageme tegen Peeters¹⁸ heeft het Hof het begrip "door de consument gemakkelijk te begrijpen taal" op de etikettering van levensmiddelen in die zin geïnterpreteerd dat de verplichting uitsluitend de taal van een taalgebied te gebruiken en het niet erkennen van de mogelijkheid om de verbruiker door andere maatregelen in te lichten onverenigbaar is met de vereisten van de Richtlijn¹⁹ en met artikel 30 van het Verdrag.

14. Naar aanleiding van de uitspraak van laatstgenoemd arrest heeft de Commissie een interpreterende mededeling opgesteld over het taalgebruik voor de verkoop van levensmiddelen, om op de ter zake geldende juridische beginselen te wijzen.

B. De benaderingen van de Lid-Staten

15. Om de draagwijdte van de ondernomen of uit te voeren maatregelen zo goed mogelijk te beoordelen moet de communautaire wetgever, overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel, de standpunten van de Lid-Staten ter zake kennen. Uit de analyse blijkt dat, hoewel de nationale standpunten uiteenlopen, zij niettemin vaststaan en zowel in het algemene beleid als in de tenuitvoerlegging van het communautaire recht en in de vaststelling van het nationale consumentenbeleid tot uiting komen.

1) Algemeen beleid

16. Tal van bepalingen regelen de taalvereisten in de Lid-Staten. Uit de vergelijking van de nationale situaties en de analyse van de keuzes en de belangstelling van de Lid-Staten ter zake blijkt dat de situaties sterk uiteenlopen. De taalproblematiek komt niet in alle Lid-Staten op dezelfde manier tot uiting. Dit hangt eerst en vooral samen met het algemene statuut van de taal in elke Lid-Staat, maar ook met het belang dat er voor de betrekkingen tussen koper en verkoper aan wordt gehecht. Sommige Lid-Staten hebben dit statuut in hun grondwet vastgelegd of algemene wetgeving ter zake opgesteld, terwijl andere dit onderwerp slechts in de marge en op beperkte wijze behandelen.

---

¹⁷ Zaken C.154/89, C.180/89 en C.198/89

¹⁸ Zaak C.369/89

¹⁹ In dit geval voornoemde Richtlijn 79/112 (5), met name artikel 4.

17. Opgemerkt zij dat de wetsinitiatieven op taalkundig gebied, ongeacht de beweeggronden, een uitwerking hebben op de wetgeving en de overige regels van het economisch leven, met name het consumentenbeleid. In de praktijk kan niet worden ontkend dat de informatie het meest nauwkeurig overkomt wanneer zij in de taal of talen van de consument wordt verstrekt.

2) *Consumentenbescherming*

18. Meer bepaald voor het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen koper en verkoper hebben verscheidene Lid-Staten een algemene wetgeving opgesteld die in het gebruik van de nationale taal voorziet: België, Spanje, Frankrijk, Griekenland, Italië en Portugal.

19. In Spanje bestaat een buitengewone situatie: krachtens de hun inzake consumentenbescherming toegekende bevoegdheden hebben bepaalde autonome gemeenschappen bepalingen betreffende de taalvereisten uitgevaardigd: dat is het geval in het Baskenland, in Galicië en Catalonië.

20. We moeten constateren dat in alle onderstaande gevallen weinig of geen nationale jurisprudentie voorhanden is. In Denemarken daarentegen heeft de jurisprudentie van de ombudsman in een bepaald aantal gevallen de nationale taal verplicht gesteld, uitgaande van de noodzaak dat de informatie voor de consument toegankelijk moet zijn.

21. Zo heeft meer dan de helft van de Lid-Staten het nodig geacht de consument in zijn eigen taal in te lichten. Daaruit blijkt dat, onafhankelijk van de omzetting van het communautair recht, de consumptiebetrekkingen aan dergelijke regels zijn onderworpen.

3) *Tenuitvoerlegging van de communautaire regelgeving*

22. De omzetting door de Lid-Staten van de communautaire regelgeving moet in het licht van het nationale statuut van de talen worden beoordeeld. De nationale wetgevingen bieden de mogelijkheid aan bepaalde uit het Gemeenschapsrecht voortvloeiende vereisten te voldoen.

23. Uiteraard varieert het belang van de omzetting naargelang het communautaire recht in nauwkeurige taalvereisten (nationale of officiële taal) voorziet, een beoordelingsruimte openlaat (gemakkelijk te begrijpen taal) of de Lid-Staten slechts de mogelijkheid biedt taalkundige bepalingen op te nemen indien zij dat nuttig achten.

24. Wanneer de communautaire rechtsteksten nauwkeurige bepalingen bevatten, is de taalkwestie niet meer van tel.

Negen richtlijnen voorzien in de mogelijkheid voor de Lid-Staten om taalvereisten op te leggen. Alleen voor de richtlijn betreffende cosmetische producten hebben alle Lid-Staten daarvan gebruik gemaakt. Slechts Spanje heeft voor alle negen teksten taalvereisten vastgesteld. De overige Lid-Staten hebben op uiteenlopende wijze van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

25. Verder valt op dat er geen systematische aanpak per materie of per thema is gevolgd. Lid-Staten die van deze mogelijkheid gebruik hebben gemaakt voor gevaarlijke

preparaten en voor gevaarlijke stoffen hebben dat niet noodzakelijk ook voor detergents gedaan. We constateren derhalve dat de veiligheidsvereisten niet op uniforme wijze in de nationale systemen zijn omgezet.

II MOEILJKHEDEN

26. Uit een aantal praktische gevallen blijkt dat de consumenten als gevolg van tekorten inzake taalvereisten moeilijkheden ondervinden. Deze leemten hebben soms ernstige gevolgen voor de gezondheid en de veiligheid van personen. In alle naar voren gebrachte gevallen werd vastgesteld dat de informatie moeilijk te begrijpen of slecht leesbaar was.

Bij levensmiddelen kunnen leemten in de informatie de consument zware schade berokkenen.

Bijvoorbeeld: als een levensmiddel met een voor de koper onbegrijpelijk etiket suiker bevat, zou dit bij mensen die een dieet moeten volgen of bij diabetici nadelige gevolgen voor de gezondheid kunnen hebben. Hetzelfde geldt voor levensmiddel-allergieën, waaraan een aanzienlijk deel van de consumenten in de Gemeenschap lijdt. Tevens zijn voorbeelden aangehaald van een slecht begrip van de bereidingswijzen van levensmiddelen, met als gevolg vergiftigingsverschijnselen.

Ook het ontbreken van vertaling dan wel een onvolledige vertaling heeft ernstige problemen veroorzaakt, bijvoorbeeld bij het gebruik van magnetronapparaten of als gevolg van verkeerde elektrische aansluiting. In dergelijke gevallen heeft dit een weerslag op de verplichtingen van de producenten.

Een en ander betreft alle consumenten, inclusief kinderen (vaak geciteerde voorbeelden zijn oplosmiddelen of lijmsorten), die niet noodzakelijk meertalig zijn. Tot slot kunnen er ook problemen ontstaan wanneer de verschillende talen van elkaar afwijken, hetgeen dan de inhoud van de informatie aantast.

Hoe dan ook, wanneer de informatie onbegrijpelijk of tegenstrijdig is, zal de consument, ook als dat geen ernstige gevolgen heeft, de neiging hebben aldus verkochte producten of diensten niet opnieuw te kopen.

27. De manier waarop taalkwesties in het Gemeenschapsrecht alsmede de nationale regelgeving zijn aangepakt, heeft tot een grote verscheidenheid aan situaties geleid.

Het gebrek aan samenhang is eerst en vooral ten dele het gevolg van de verscheidenheid van de behandelde aangelegenheden en de specifieke kenmerken van elk bijzonder geval, maar het is ook te verklaren door de grenzen die het EEG-Verdrag op dit gebied stelt aan de vrijheid van de communautaire en nationale wetgever. Zo kunnen sommige bepalingen die een taalvereiste bevatten als een belemmering van het in de artikelen 30 en 59 omschreven vrij verkeer van goederen en diensten worden beschouwd.

Derhalve moet geval voor geval worden beoordeeld of het evenwicht tussen de betrokken taalkundige belangen en met name het behoud van het vrije verkeer met het oog op de vrijwaring van een dwingende vereiste zoals de bescherming van de

volksgezondheid, de bescherming van de consumenten en de eerlijkheid der handelstransacties wordt gerespecteerd.

Tevens moet worden overlegd met welke middelen deze situatie kan worden verholpen zodat het gemakkelijker wordt de communautaire regels te kennen en toe te passen. Deze middelen mogen het acquis communautaire en de werking van de interne markt echter niet schaden op grond van een vereiste die vanuit het standpunt van een tevredenstellende voorlichting van de consumenten als overdreven moet worden beschouwd.

28. Op grond van het grote aantal bepalingen inzake taalvereisten in het communautaire recht lijkt het bij een eerste analyse wenselijk een vereenvoudiging door te voeren.

In alle Lid-Statens lijkt de belangstelling voor het vraagstuk van de taalvereisten op één punt overeen te stemmen: de inlichtingen moeten aan de consument worden verstrekt in de taal van het land, omdat deze het best wordt begrepen.

In de praktijk lijken de economische subjecten deze oplossing reeds tot regel te hebben verheven, tenminste voor courante produkten en diensten. De economische logica brengt met zich dat op de markt alleen die produkten en diensten aantrekkelijk zijn die vergezeld gaan van de nodige informatie zodat de consumenten met kennis van zaken een keuze kunnen maken.

Het onderzoek dat de Commissie heeft laten uitvoeren, bevestigt dat de economische subjecten de gegrondheid daarvan inzien.

Niettemin moet rekening worden gehouden met de verscheidenheid van de bestaande situaties.

29. In sommige Lid-Statens bestaat er weinig discussie over het taalgebruik in de betrekkingen tussen koper en verkoper, bij de industriële en handelspartners noch bij de consumentenvertegenwoordigers. Dat is het geval voor Duitsland, Ierland, Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk.
30. In andere Lid-Statens ligt de taalkwestie daarentegen bijzonder gevoelig: zo ontvangt de overheid in Frankrijk en Portugal vaak klachten van particulieren of verenigingen. In België en Nederland zijn de klachten vaak afkomstig van concurrenten of verenigingen ter bevordering van de nationale taalcultuur. In Denemarken heeft de consumenten-ombudsman strikte richtsnoeren opgesteld. Ook in Italië en Spanje zijn de verenigingen zich bewust van de problemen van de consument in verband met de behoefte aan inlichtingen in een taal die hij begrijpt. Gezien de bijzondere kenmerken van het Grieks wensen talrijke consumenten in Griekenland, hoewel zij een goede indruk hebben van de in een vreemde taal verstrekte inlichtingen, voorlichting in het Grieks. Aangezien de buitenlandse producenten zelden naar het Grieks vertalen, moeten de distributeurs voor de vertaling zorgen.
31. De kwestie van de kosten die vertaling naar de verschillende talen met zich brengt bij verkoop in een ander land, komt niet aan bod in de door de economische subjecten geuite standpunten. De verenigingen van producenten zijn namelijk van mening dat om in een land iets te kunnen verkopen de inlichtingen in de taal van het land moeten worden verstrekt. De ondervraagde personen lijken dit allen als normale kosten te

beschouwen. De distributeurs daarentegen nemen soms een aarzelende houding aan als het erom gaat de kosten voor vertaling te dragen indien de producent daar niet voor heeft gezorgd.

Niettemin is het duidelijk dat de economische partners behoefte hebben aan duidelijke regels inzake etikettering, ook en vooral betreffende de gebruiksaanwijzingen en waarschuwingen die bestemd zijn voor de consument die het verkochte produkt of de dienst gebruikt.

Hoewel de vertaalverplichting dus wegens de kosten mogelijk een handelsbelemmering kan vormen, worden deze vertaalkosten doorgaans niet als onevenredig beschouwd in verhouding tot de aldus aangeboorde nieuwe markten.

32. Het is de taak van de Lid-Staten op de inachtneming van de vastgestelde taalvereisten toe te zien. Dit hangt vooral af van de maatregelen van de nationale autoriteiten en van de controle door de gerechtelijke instanties. Een radicaler bekrachtiging van deze eisen zou erin bestaan te erkennen dat er sprake is van een wilsgebrek van de consument wanneer de voorlichtingsplicht in een taal die de consument begrijpt, niet is nageleefd. Deze denkrichting is momenteel nog niet grondig onderzocht.
33. Op grond van deze vaststellingen is een homogener aanpak van dit onderwerp wenselijk, aangezien zowel de Instellingen van de Gemeenschap, de Lid-Staten en hun controle-instanties alsmede de gerechtelijke instanties hierbij betrokken zijn, in hun gezamenlijk streven naar een efficiënte regelgeving inzake taalgebruik voor een optimale voorlichting van de consumenten in de Gemeenschap.

III. KRACHTLIJNEN

34. Uit de analyse van de nationale benaderingen, de gemeenschappelijke mening van de economische subjecten en het belang van de consumenten blijkt het nut van een nieuwe, evenwichtige aanpak voor de behandeling van de taalkwesties met betrekking tot de consumenten op communautair vlak. In het kader van deze aanpak stelt de Commissie een aantal mogelijke oplossingen voor.

A. Een nieuwe, evenwichtige aanpak

35. Bij elk initiatief inzake taalgebruik ter voorlichting van de consumenten moet noodzakelijk rekening worden gehouden met de volgende vereisten:
  - de bevoegdheid van de Lid-Staten voor de vaststelling van nationale regelingen ter zake,
  - de bepalingen van het Verdrag betreffende de Europese Unie en de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen,
  - het legitieme recht van de consumenten zo volledig mogelijk over de aangeboden produkten en diensten te worden ingelicht.

Voortaan moet bijzondere aandacht worden besteed aan de in elk van de Lid-Staten op consumptiegebied geldende taalregeling. Bovendien zou de Gemeenschap, indien blijkt dat de voorlichting van de consumenten onvoldoende is en de werking van de interne markt zou kunnen schaden, een aantal maatregelen kunnen voorstellen om deze voorlichting te verbeteren.

36. Deze initiatieven moeten een antwoord bieden op een aantal bedenkingen die ter zake zijn geuit:
- de consumenten hebben recht op bescherming van hun gezondheid en hun veiligheid, en voorlichting is daarvoor van essentieel belang;
  - de harmonieuze werking van de interne markt moet ermee rekening houden dat de consumenten optimale voorlichting over de aangeboden produkten en diensten verwachten om hen in staat te stellen vrij hun economisch afgewogen keuze te maken;
  - de consumenten moeten zo nauwkeurig mogelijk de elementen kunnen beoordelen waarvan hun keuze afhangt.
37. Gelet op alle uiteengezette overwegingen wenst de Commissie vijf thema's ter overweging aan de Raad en het Parlement voor te leggen. Het gaat in dit stadium dus niet om programmarichtsnoeren maar om elementen die bedoeld zijn om het debat over dit onderwerp op gang te brengen.

B. Thema's ter overweging

Thema nr. 1: meertalige voorlichting bevorderen

38. Meertalige voorlichting zou de optimale aanpak kunnen zijn om een harmonieuze werking van de interne markt te verzekeren. De consumenten biedt zij betere voorlichting en de ondernemingen betere voorwaarden voor de verkoop van hun produkten en diensten.

Daarnaast bestaan er, wederom in het belang van zowel de consumenten als de ondernemingen, aanvullende middelen om de consumenten voor te lichten, zoals het gebruik – met name voor etikettering – van tekeningen, tekens of pictogrammen.

De te nemen maatregelen zouden niet regelgevend van aard zijn. Het zou gaan om overleg tussen de betrokken partners. Deze aanpak zou het de economische subjecten in de desbetreffende sectoren mogelijk maken op vrijwillige basis aan de verwachtingen van de consumenten tegemoet te komen.

Thema nr. 2: de Lid-Staten de vrijheid laten om te eisen dat de taal van het land van verbruik wordt gebruikt

39. De ontwikkeling van meertalige voorlichting maakt de verwijzing naar het taalgebruik in bepaalde teksten over de consumentenvoorlichting niet overbodig.

Om een goede consumentenvoorlichting te begunstigen is het van belang in de wetgeving het gebruik van de taal of talen van het land van verbruik te waarborgen. Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel zijn hiervoor in de eerste plaats de Lid-Staten verantwoordelijk. Verder is het belangrijk dat de bepalingen van het Verdrag en de jurisprudentie van het Hof van Justitie strikt worden nageleefd.

Zo kunnen de Lid-Staten, zoals vermeld in een interpreterende medeling van de Commissie over het op de markt brengen van levensmiddelen (zie § 14 hierboven), krachtens artikel 14 van Richtlijn 79/112/EEG eisen dat hun officiële taal of talen worden gebruikt voor de verplichte vermeldingen op de etikettering van levensmiddelen die als zodanig aan de eindverbruiker worden verkocht, op voorwaarde dat deze eis niet uitsluit dat tegelijkertijd eventueel andere talen of andere middelen worden gebruikt om de koper in te lichten.

(Zie §§ 33 en 31 van voornoemde interpreterende mededeling.)

Thema nr. 3: de samenhang van de communautaire wetgeving inzake het taalgebruik op consumptiegebied verbeteren

40. Ter bevordering van een systematischer aanpak zou elk communautair initiatief dat, rechtstreeks of indirect, in elementen van consumentenvoorlichting voorziet, de verplichting kunnen opleggen om overeenkomstig de in thema 1 en 2 voorgestelde formuleringen het desbetreffende taalstatuut vast te stellen, zulks met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel en rekening houdend met de specifieke kenmerken van elk bijzonder geval.

De Commissie zou dan eventueel een analyse kunnen maken van de bestaande teksten waarin de Lid-Staten de mogelijkheid wordt geboden om taalvereisten op te leggen. Deze analyse zou kunnen worden uitgebreid tot de teksten waarin deze kwestie niet rechtstreeks aan bod komt, om na te gaan of verduidelijkingen noodzakelijk zijn.

Thema nr. 4: de voorlichting van de Commissie, de Lid-Staten en de economische subjecten over de geldende taalregelingen verbeteren

41. De Commissie zou de uitwisseling van informatie over de in de Lid-Staten geldende taalregelingen kunnen bevorderen ten behoeve van de betrokkenen.

Ter uitvoering van deze uitwisseling zouden de Lid-Staten de Commissie kunnen inlichten over de op nationaal niveau geldende taalregelingen (algemeen kader, horizontale wetgeving die op de betrekkingen met de consument van toepassing is, andere sectorgebonden regels).

Thema nr. 5: de economische subjecten meer verantwoordelijkheid geven

42. In de communautaire teksten zou kunnen worden aangegeven welke persoon voor de voorlichting van de consumenten verantwoordelijk is. Indien in principe de producent voor deze voorlichting verantwoordelijk is, kan worden vastgesteld in welke hypothetische gevallen deze verplichting bij andere deelnemers aan het verkoopproces ligt. Er moeten passende inspanningen worden gedaan om de economische subjecten ertoe aan te zetten meertalige voorlichting te verstrekken.

CONCLUSIE

43. Meertalige voorlichting van de consumenten bevorderen, de vrijheid van de Lid-Staten op taalkundig gebied waarborgen, de samenhang van de geldende communautaire regelgeving en de informatie-uitwisseling verbeteren en de economische subjecten meer verantwoordelijkheid geven: dat zijn de vijf thema's ter overweging die de Commissie in het kader van een nieuwe aanpak betreffende het taalgebruik ter voorlichting van de consumenten in de Gemeenschap voorstelt.

De Commissie legt deze mededeling aan de Raad en aan het Parlement voor.

ISSN 0254-1513

COM(93) 456 def.

DOCUMENTEN

NL

10 16

Catalogusnummer : CB-CO-93-504-NL-C

ISBN 92-77-59583-3

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg